

Ahlstrom-Munksjö Tampere Oy
Aunankaari 4, 33840 TAMPERE
0775479-6

Päätös Tukes 5332/03.01/2022

Asia

Nestekaasulaitteiston rakentaminen

Kohde

Yrityksen tiedot: Ahlstrom-Munksjö Tampere Oy (0775479-6)
Kohteen sijaintiosoite: Aunankaari 4, 33840 Tampere
Kiinteistötunnukset: 837-330-6128-9

Päätös

Ahlstrom-Munksjö Tampere Oy saa rakentaa hakemuksessa kuvaamansa nestekaasulaitteiston.

Ahlstrom-Munksjö Tampere Oy on toimittava hakemuksessa esittämällä tavalla, ellei lupaehtoisissa muuta määrätä, sekä noudatettava nestekaasun teollisesta käsittelystä ja varastoinnista annettuja säädöksiä annettuja säännöksiä.

Kohteen toiminta katsotaan nestekaasulaitteiston rakentamisen myötä vaarallisten kemikaalien laajamittaiseksi käsittelyksi ja varastoinniksi. Laitos luokitellaan nestekaasulaitokseksi (VNa 685/2015 3 §, 6 mom.). Nestekaasun lisäksi muita vaaralliseksi luokiteltavia kemikaaleja on enintään 20 % luparajasta. Maakaasun käyttöön liittyvät luvat jäävät voimaan.

Kohteen valvonta siirtyy Pirkanmaan pelastuslaitokselta Tukesille. Muihin laitoksella jo olleisiin kemikaaleihin sovelletaan pelastuslaitoksen aiemmin määräämiä velvoitteita.

Vaaralliset kemikaalit

Vaarallisia kemikaaleja saa varastoida laitoksella enintään liitteenä olevan kemikaaliluettelon mukaiset määrät. KemiDigi-järjestelmässä kemikaaliluettelon tunniste on 9525.

Konsultointivöhyke

Turvallisuus- ja
kemikaalivirasto

Helsinki
PL 66
(Opastinsilta 12 B)
00521 Helsinki

Tampere
Yliopistonkatu 38
33100 Tampere

Rovaniemi
Valtakatu 2
96100 Rovaniemi

Vaihde 029 5052 000
www.tukes.fi
kirjaamo@tukes.fi
Y-tunnus 1021277-9

Kohteen konsultointivähyke on 0,3 km. Konsultointivähyke määritellään kohteen kiinteistön rajasta. Kunnan tulee pyytää konsultointivähykkeellä tapahtuvista kaavamuutoksista ja merkittävämmästä rakentamisesta lausunto Tukesilta ja pelastuslaitokselta.

Laitoksen käyttöönotto ja tarkastus

Nestekaasulaitosta ei saa ottaa käyttöön ennen kuin hyväksyty tarkastuslaitos on tarkastanut sen ja päätös on lainvoimainen. Tarkastuksessa käydään läpi, että nestekaasulaitoksen toteutus ja Ahlstrom-Munksjö Tampere Oy:n toiminta on säädösten ja tämän päätöksen ehtojen mukaista. Toiminnanharjoittajan tulee pyytää käyttöönottotarkastusta hyväksytyltä tarkastuslaitokselta hyvissä ajoin ennen laitoksen käyttöönottoa. Käyttöönottotarkastuksen määrääkirja tulee toimittaa Tukesille (kirjaamo@tukes.fi).

Käyttöönottotarkastuksen jälkeen laitokselle tulee tehdä nestekaasulaitoksen määräaikaistarkastukset neljän vuoden välein. Toiminnanharjoittajan tulee pyytää tarkastukset hyväksytyltä tarkastuslaitokselta. Toiminnanharjoittajan tulee toimittaa määräaikaistarkastusten tarkastuspöytäkirjat Tukesille (kirjaamo@tukes.fi).

Koekäyttö

Nestekaasulaitteiston koekäytössä käytetään nestekaasua. Laitteistoa on koekäytettävä nestekaasulla ennen kuin hyväksyty asennusliike voi antaa laitteistolle vaatimustenmukaisuustodistuksen.

Päätöksen ehdolla 5 varmistetaan, että turvallisen koekäytön edellytykset varmistetaan ennen koekäytön aloittamista.

Toiminnan kuvaus

Ahlstrom-Munksjö Tampere Oy:n tuotantolaitoksella valmistetaan kuitukangasta. Kohteessa käytetään maakaasua tuotantokoneen kuivausilman lämmittämiseen (7 poltinta), jatkojalostuskoneen höyrykehittimellä (1 poltin) ja pienimuotoisesti laboratorikoneella (1 poltin). Maakaasun käyttö korvataan nestekaasulla. Nestekaasu varastoidaan 99 m³ maapeitteisessä nestekaasusäiliössä. Maakaasukäytössä olevat syöttöputkistot sekä prosessi- ja toimilaitteet hyödynnetään soveltuvin osin. Laitokselle asennetaan 2 x 300 kg/h höyrytimet.

Nestekaasun lisäksi laitoksella käytetään ja varastoidaan pieniä määriä muita toiminnassa tarvittavia vaarallisia kemikaaleja.

Ympäristön kuvaus

Toiminta sijoittuu tontille, jolla on voimassa asemakaava. Asemakaavassa alue on osoitettu teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueeksi (kaavamerkintä T-24). Tontin läheisyydessä on teollisuus-, varasto- ja liikerakennuksia. Lähimmät yksittäiset asunnot sijaitsevat noin 300 metrin etäisyydellä. Lähin asuinalue sijaitsee noin 890 metrin etäisyydellä.

Alueen lähistöllä ei sijaitse herkkiä kohteita. Kohde ei sijaitse pohjavesialueella.

Alueen lähistöllä on vireillä asemakaavamuutoksia. Asemakaavamuutos nro 8686 koskee työpaikkojen ja kaupallisten palveluiden alueen kehittämistä. Asemakaavamuutos nro 8805 koskee alueen painopisteen muuttamista kaupasta teollisuuteen. Asemakaavamuutoksen nro 8587 muutoksen tavoitteena on muodostaa uusi asuinalue. Kaavaehdotuksen mukaan asuinalue sijaitsisi lähimmillään noin 500 metrin etäisyydellä toiminnasta.

Päätöksen ehdot

Toiminnan tulee täyttää seuraavat vaatimukset:

1. Laitokselle laaditun riskien arvioinnin tulokset tulee huomioida suunnittelussa, käytössä ja ohjeistuksessa. Arvioinnissa esille tulleet toimenpiteet riskien hallitsemiseksi tulee toteuttaa. (L 390/2005: 10 §)
2. Laitokselle tulee nimetä käytönvalvoja, joka on suorittanut Tukesin järjestämän nestekaasun käytönvalvojan pätevyyskokeen hyväksytysti. Tarvittaessa käytönvalvojalle tulee nimetä myös sijainen. Toiminnanharjoittajalla tulee olla ajan tasalla oleva luettelo nimeämistään käytönvalvojista. (L 390/2005: 29 §, VNa 685/2015: 12 §)
3. Laitosta koskevat dokumentit (esim. räjähdysuojausasiakirja, sisäinen pelastussuunnitelma, PI-kaaviot, ohjeet) tulee päivittää vastaamaan laitoksen lopullista toteutusta. Päivitetty pelastussuunnitelma tulee toimittaa pelastuslaitokselle. Jatkossa sisäinen pelastussuunnitelma tulee tarkastaa vähintään kolmen vuoden välein. (L 390/2005: 10 §, VNa 685/2015: 18 §)
4. Sisäisen pelastussuunnitelman toimivuutta tulee harjoitella säännöllisesti. Toiminnanharjoittajan tulee laatia suunnitelma harjoitusten järjestämiseksi. (VNa 685/2015: 19 §)
5. Toiminnanharjoittajan tulee laatia suunnitelma, jonka avulla varmistetaan, että laitoksen koekäyttö nestekaasulla voidaan suorittaa turvallisesti. Koekäytön edellytysten toteutuminen tulee dokumentoida. (VNa 858/2012: 50 §, VNa 558/2012: 3 §)
6. Laitokselle tulee laatia ennakkohuolto- ja kunnossapitosuunnitelma, joka kattaa nestekaasun käsittelyyn ja varastointiin tarkoitettujen laitteistojen, säiliöiden ja putkistojen ja turvallisuuden varmistamiseksi asennettujen laitteiden toimivuuden säännöllisen varmistamisen. Tarkastuksista ja testauksista sekä niissä havaituista puutteista ja tehdyistä toimenpiteistä tulee pitää kirjaa. (L 390/2005: 12 §, VNa 858/2012: 17 §)
7. Nestekaasulaitteiston alueella tulee olla riittävä valaistus ja talvikunnossapito. (L 390/2005: 10 §)
8. Nestekaasulaitteiston asennukset saa tehdä vain Turvallisuus- ja kemikaaliviraston hyväksymä asennusliike. Laitteiston asennuksesta tulee olla hyväksytyyn asennusliikkeen vakuutus. (L 390/2005: 55§, VNa 558/2012: 3 §)
9. Palo- ja pelastushenkilökunnalla tulee olla pääsy käyttölaitoksen alueelle, onnettomuuksille alttiisiin kohteisiin sekä sammutusveden ottopaikoille vähintään kahdesta eri suunnasta. Lähestymisreittien toimivuus tulee varmistaa yhdessä pelastuslaitoksen kanssa. Tarvittaessa alueelle tulee sijoittaa tuulipussi tuulen suunnan arvioimiseksi lähestyessä kohdetta. (L 390/2005: 13-14 §, VNa 858/2012: 13 §)
10. Räjähdysvaaralliseksi luokiteltuihin tiloihin asennettavien laitteiden tulee olla tilaluokitusvaatimusten mukaisia. Laitteiden soveltuvuus tilaan tulee käydä ilmi räjähdysuojausasiakirjassa olevasta laiteluettelosta. (VNa 858/2012: 19 §)
11. Räjähdysvaarallisessa tilassa olevien sähköasennusten tekemisessä ja tarkastamisessa tulee noudattaa standardeja SFS-EN 60079-14 ja -17. Sähköasennuksille tulee tehdä

- laitteistoluokan edellyttämät tarkastukset. (L 390/2005: 42 §, L 1135/2016: 33, 43 §)
12. Nestekaasulaitteisto tulee liittää potentiaalintasaukseen ja maadoittaa. Maadoituksen toimivuus tulee varmistaa mittaamalla. Toiminnanharjoittajan tulee huolehtia, että maadoitusmittauksia tehdään jatkossa säännöllisin välein. (VNa 858/2012 17, 21 §)
  13. Nestekaasun käyttöä, käsittelyä ja varastointia varten tulee laatia käyttö- ja huolto-ohjeet. Ohjeissa tulee ottaa huomioon myös poikkeavat tilanteet. Ohjeiden tulee olla käyttöhenkilökunnan saatavissa. Toiminnanharjoittajan tulee huolehtia, että henkilökunta tuntee ohjeet ja toimii annettujen ohjeiden mukaisesti. (VNa 858/2012: 16 §)
  14. Laitoksella työskenteleville tulee antaa riittävästi koulutusta nestekaasun turvallisesta käsittelystä ja toiminnasta poikkeamatilanteissa. Laitoksen alueella työskenteleville (ml. autonkuljettajat) ja pelastuslaitokselle annetaan riittävät tiedot toiminnasta, siihen liittyvistä vaaratekijöistä ja niihin varautumisesta siinä laajuudessa kuin turvallinen toiminta sitä heidän tehtävissään edellyttää. (L 390/2005 11 §, VNa 858/2012: 16 §)
  15. Nestekaasusäiliö, höyrystin, putkistot, turvallisen toiminnan kannalta olennaiset sulkuventtiilit ja räjähdysvaaralliset tilat tulee merkitä. (VNa 858/2012: 15 §)
  16. Nestekaasun kulkeutuminen syvennyksiin, viemäriin ja rakennuksia kohti tulee estää. (VNa 858/2012: 28 §, 856/2012: 72 §)
  17. Nestekaasusäiliön tulee olla painelaitteita koskevien säädösten mukainen ja sille tulee tehdä säädösten vaatimat tarkastukset. (VNa 858/2012: 32 §, L 1144/2016: 55, 66 §)
  18. Nestekaasusäiliö, höyrystin ja maanpäälliset nestekaasuputkistot tulee suojata törmäysestein, mikäli ne voivat vaurioitua ulkoisen voiman johdosta. (VNa 858/2012: 13 §)
  19. Maakaasun käytön tilapäisestä lopetuksesta toiminnanharjoittajan tulee ottaa yhteyttä alueluvan haltijaan (Tampereen Sähkölaitos). Ahlstrom-Munksjö Tampere Oy, alueluvan haltija ja hyväksytty kaasuasennusliike hoitavat maakaasun tilapäisen lopetuksen ja saattavat maakaasuputkiston turvalliseen tilaan. Otettaessa maakaasu uudelleen käyttöön, asiasta vastaavat Ahlstrom-Munksjö Tampere Oy, alueluvan haltija ja kaasuasennusliike, joka kirjoittaa todistuksen, että työ ja käyttöönotto on tehty säädösten mukaisesti. Kaasun vaihdosta nestekaasusta maakaasuun tulee myös ilmoittaa Tukesille. (VNa 551/2009: 15, 32 §)

Päätöksen perustelut

Kiinteistö on hakijan omistama. Tampereen kaupungin lausunnon mukaan suunniteltu toiminta on asemakaavan mukaista. Lähistölle suunnitelluilla asemakaavamuutoksilla ei Tukesin näkemyksen mukaan ole vaikutusta haettuun toimintaan (ei uusia asuinalueita tai herkkiä kohteita laitoksen välittömään läheisyyteen).

Nestekaasusäiliötä on mahdollista lähestyä hakemuksen mukaan rakennuksen eri puolilta. Päätöksen ehdolla 9 varmistetaan, että pelastusreitit on todettu toimivaksi yhdessä pelastuslaitoksen kanssa. Nestekaasusäiliöauto pääsee ajamaan täyttöpaikalle ja sieltä pois peruuttamatta. Kohteessa on aiemminkin ollut käytössä nestekaasua (v. 2000-2004) ja uusi säiliö tullaan sijoittamaan samaan paikkaan, missä entinen säiliö sijaitisi. Laitoksen alue on aidattu ja vartioitu.

Kohteen vaaranarvioinnin sekä yleisten nestekaasujärjestelmien arviointien perusteella suurimmaksi riskiksi on arvioitu säiliöauton purkuletkun rikkoontuminen säiliötä täytettäessä. Mahdollisen purkautuvan ja syttyvän nestekaasun määräksi on arvioitu 26 kg. Lämpösäteilyvaikutusten (3 kW/m²), painevaikutusten (5 kPa) ja syttymiskelpoisen alueen on arvioitu mallinnusten perusteella ulottuvan enintään 19 metrin päähän vuotokohdasta. Vaikutukset eivät ulotu tontin rajojen ulkopuolelle. Nestekaasusäiliön sijoituspaikka täyttää asetuksessa asetetut vähimmäisetäisyysvaatimukset (VNa 858/2012 33 §). Vaaran arvioinnissa on esitetty varautumistoimenpiteet ja toimenpide-ehdotukset, joiden toteutuminen varmistetaan päätöksen ehdolla 1.

Laitoksella on kaasuhälytysjärjestelmä, joka sisältää useita kaasuilmaisia (mm. höyrystinkeskuksella, käyttölaitteilla, pääsulkuventtiilin luona). Järjestelmä antaa hälytystiedon laitoksen valvomoon. Laitteiston käydessä laitos on aina valvonnan alla katkeamattomassa vuorotyössä. Valvomon lisäksi järjestelmästä on ääni-/valohälytys tuotantosalissa.

Laitokselle on laadittu räjähdysuoujausasiakirja, jossa myös nestekaasu on huomioitu. Nestekaasujärjestelmään liittyvien alueiden ja tilojen siivouksesta ja huoltotoista sovitaan ennen työn aloittamista nestekaasun vastuuhenkilön kanssa. Alueet ja tilat pidetään puhtaana vieraista sinne kuulumattomista palokuorman vaikuttavista roskista ja tarvikkeista.

Hakemuksen mukaan nestekaasulaitoksen tekniset periaatteet noudattavat nestekaasuasetusta VNa 858/2012 ja nestekaasulaitoksia koskevaa standardia SFS 5987. Käyttölaitteiden turvallisuus varmistetaan vähintään standardien SFS-EN 676 tai SFS-EN 746-2 mukaisiksi. Käytettävä nestekaasu on hajustettua.

Tukes katsoo, että toiminnan täyttyessä tämän päätöksen ehdot ja muuten toimittaessa hakemuksessa esitetyllä tavalla, toiminta täyttää lainsäädännön asettamat velvoitteet Tukesin käytössä olevien tietojen perusteella.

Johtopäätökset sisäisestä pelastussuunnitelmasta

Tukes katsoo, että pelastussuunnitelma täyttää asetuksen 685/2015 17 §:n vaatimukset. Pelastussuunnitelmassa on yksityiskohtaisesti ja kuvilla havainnollistaen kerrottu, miten nestekaasuvuototilanteessa toimitaan. Vaikka nestekaasuonnettomuuksien vaikutukset jäävät arvioiden mukaan laitoksen alueelle, on pelastussuunnitelmaan suositeltavaa lisätä lähinaapureiden yhteystiedot mahdollisen onnettomuustilanteen tiedottamista varten. Sisäisen pelastussuunnitelman toimivuuden harjoittelu on varmistettu päätöksen ehdolla 4.

Tukes pyysi sisäisestä pelastussuunnitelmasta lausuntoa pelastusviranomaiselta (685/2015 17 §). Lausunnon ei otettu kantaa itse pelastussuunnitelman sisältöön mutta annettiin ohjeet pelastuslaitoksen tutustumiskäynnin toteuttamiseen ja kohdekortin päivittämiseen. Lausunto on toimitettu tiedoksi luvan hakijalle.

Lupahakemuksen käsittely

Turvallisuus- ja
kemikaalivirasto

Helsinki
PL 66
(Opastinsilta 12 B)
00521 Helsinki

Tampere
Yliopistonkatu 38
33100 Tampere

Rovaniemi
Valtakatu 2
96100 Rovaniemi

Vaihde 029 5052 000
www.tukes.fi
kirjaamo@tukes.fi
Y-tunnus 1021277-9

- Hakemuksen vastaanottaminen, 20.05.2022
- Täydennyksen pyytäminen, 31.05.2022
- Täydennyksen vastaanottaminen, 06.06.2022
- Lisätietojen vastaanottaminen, 07.06.2022
- Lausunnon pyytäminen, 07.06.2022
- Kuuleminen, 08.06.2022
- Lausunnon vastaanottaminen, 17.06.2022, Pirkanmaan ELY-keskus
- Lausunnon vastaanottaminen, 17.06.2022, Pirkanmaan pelastuslaitos
- Lausunnon vastaanottaminen, 20.06.2022, Tampereen kaupunki
- Lisätietojen pyytäminen, 27.06.2022
- Lisätietojen vastaanottaminen, 29.06.2022
- Lisätietojen pyytäminen, 11.07.2022
- Lisätietojen vastaanottaminen, 08.08.2022

Lausunnot ja mielipiteet

Lausunnot

Tukes pyysi asiasta lausunnot Pirkanmaan pelastuslaitokselta, Pirkanmaan ELY:ltä (ympäristö) ja Tampereen kaupungilta. Saadut lausunnot on toimitettu tiedoksi toiminnanharjoittajalle 29.6.2022.

Pirkanmaan pelastuslaitoksen lausunnossa todettiin, että kohteella on v. 2014 myönnetty pelastusviranomaisen lupa harjoittaa kemikaalien vähäistä teollista käsittelyä ja varastointia. Lausunnossa pyydettiin huomioimaan pelastuslaitoksen tutustumiskäynti ja kohdekortin päivitys sekä annettiin ohjeen näiden toteuttamiselle. Pelastuslaitoksen lausunnossa pyydettiin tarkennusta laitoksen uloskäynteihin ja mahdollisuuteen poistua rakennuksesta turvallisesti nestekaasun vuototilanteessa. Toiminnanharjoittajalta saadun vastineen perusteella nestekaasulaitteistoa lähimmät poistumisovet ovat miehittämättömien teknisten tilojen vaihtoehtoisia poistumisreittejä. Tiloista pääsee poistumaan myös muuta kautta.

Pirkanmaan ELY-keskus ilmoitti, ettei se anna lausuntoa ja toimitti lausunnon liitteenä luvan hakijalle annetun lausunnon ympäristöluvan tarkistustarpeesta. Lausunnon mukaan maakaasun vaihtaminen nestekaasun ei aiheuta tarvetta tarkistaa laitoksen voimassa olevaa ympäristölupaa.

Mielipiteet

Hakemuksesta ei jätetty muistutuksia tai annettu mielipiteitä.

Käsittelymaksu

Päätösmaksu 2900 €. Valtion talous- ja henkilöstöhallinnan palvelukeskus (Palkeet) lähettää laskun hakijalle. (Työ- ja elinkeinoministeriön asetus Turvallisuus- ja kemikaaliviraston maksullisista suoritteista 1283/2021)

Muutoksen haku

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea muutosta hallinto-oikeudelta oheisen valitusosoituksen mukaisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää. (L 390/2005 126 §)

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että tästä päätöksestä perittävän maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia siihen oikaisua Tukesilta kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä. (Maksuperustelaki 150/1992 11 b §)

Sovelletut säädökset

Laki vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta (390/2005)

Valtioneuvoston asetus vaarallisten kemikaalien käsittelyn ja varastoinnin valvonnasta (685/2015)

Valtioneuvoston asetus vaarallisten kemikaalien teollisen käsittelyn ja varastoinnin turvallisuusvaatimuksista (856/2012)

Valtioneuvoston asetus nestekaasulaitosten turvallisuusvaatimuksista (858/2012)

Valtioneuvoston asetus maakaasun käsittelyn turvallisuudesta (551/2009)

Valtioneuvoston asetus maakaasu-, nestekaasu- ja öljylämmityslaitteistojen asennus- ja huoltotoimintaa sekä maanalaisten öljysäiliöiden tarkastusta harjoittavien hyväksymisestä (558/2012)

Painelaitelaki (L 1144/2016)

Säköturvallisuuslaki (L 1135/2016)

Lisätietoja päätöksestä

Lisätietoja antaa Sara Lax, etunimi.sukunimi@tukes.fi, puh. 029 5052 122

Päätöksen tiedoksianto

Päätös lähetetään tiedoksi toiminnanharjoittajalle ja tässä päätöksessä mainituille tiedoksisaajille. Päätös on nähtävillä Tukesin verkkosivuilla.

Voimassaolo

Toistaiseksi

Esittelijä: Sara Lax, Ylitarkastaja

Ratkaisija: Timo Talvitie, Ylitarkastaja

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti. Allekirjoittajan henkilöllisyyden ja allekirjoituksen ajankohdan voi varmistaa allekirjoitusta klikkaamalla ja asiakirjan aitous voidaan todentaa sähköisesti. Jos asiakirjaa muutetaan jälkikäteen, allekirjoitus ei ole enää kelvollinen. Sähköinen asiakirja on alkuperäiskappale, eikä allekirjoituksen oikeellisuutta voi varmistaa paperitulosteesta. Alkuperäisen sähköisen asiakirjan voi tarvittaessa pyytää Tukesin kirjaamosta.

Liitteet:

Ahlstrom-Munksjö Tampere Oy, Tampere - Varastoinnin ja käytön kemikaaliluettelot - KemiDigi.pdf

Päätöksestä tiedottaminen

Länsi- ja Sisä-Suomen AVI/ työsuojelu
Tampereen kaupunki
Pirkanmaan pelastuslaitos
Pirkanmaan ELY

VALITUSOSOITUS

1. MITEN VALITUS TEHDÄÄN

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Valituksessa pitää olla seuraavat asiat ja asiakirjat:

- hallinto-oikeus, jolle valitus osoitetaan (toimivaltainen hallinto-oikeus ilmoitettu jäljempänä)
- päätös, johon haetaan muutosta, liitteineen; alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- muutokset, joita valittaja päätökseen vaatii, ja niiden perustelut
- valittajan nimi, asuinkunta, postiosoite ja puhelinnumero
- tiedoksisaantitodistus tai muu tieto valitusajan alkamisesta
- valitusosoitus

Valituksen voi laatia valittajan puolesta myös laillinen edustaja tai asiamies. Tällöin on ilmoitettava lisäksi laatijan nimi, asuinkunta, postiosoite ja puhelinnumero. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

2. MINKÄ AJAN KULUESSA VALITUS TEHDÄÄN

Valitusaika on 30 päivää. Ajan laskeminen alkaa tiedoksisaantipäivää seuraavasta päivästä. Tiedoksisaantipäivä lasketaan seuraavasti:

- Jos päätös on lähetetty postitse saantitodistusta vastaan, tiedoksisaantipäivä ilmenee todistuksesta. Saantitodistus liitetään valitusasiakirjoihin.
- Jos päätös on postitettu tavallisena kirjeenä, sen katsotaan tulleen tiedoksi seitsemän (7) päivän kuluessa postituspäivästä, jollei muuta ilmene
- Jos päätös on toimitettu tiedoksi muulla tavalla esim. saantitodistusta vastaan jollekin muulle henkilölle kuin päätöksen saajalle (sijaistiedoksianto), katsotaan päätöksen saajan saaneen päätöksen tiedoksi kolmantena päivänä saantitodistuksen osoittamasta päivästä.

3. MITEN VALITUS TOIMITETAAN PERILLE

Valituksen voi toimittaa hallinto-oikeudelle henkilökohtaisesti, postitse maksettuna postilähettyksenä taikka asiamiestä tai lähettiä käyttäen. Ahvenanmaan hallintotuomioistuinta lukuun ottamatta valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköisessä asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Postittaminen tapahtuu lähettäjän vastuulla. Valituksen on saavuttava hallinto-oikeudelle virka-aikana ennen 30 päivän valitusajan päättymistä, jotta valitus voidaan tutkia.

4. OIKEUDENKÄYNTIMAKSU

Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 270 €. Oikeudenkäyntimaksua ei peritä, jos hallinto-oikeus muuttaa valituksen kohteena olevaa päätöstä valittajan eduksi. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty muistakin tapauksista, joissa maksua ei peritä.

5. MINNE VALITETAAN

Hämeenlinnan hallinto-oikeus, Raatihuoneenkatu 1 (käyntiosoite Arvi Kariston katu 5), 13100 Hämeenlinna

Ylitarkastaja Timo Talvitie
16.8.2022

Ylitarkastaja Sara Lax
16.8.2022